

hasonló, mint a szakközépiskolákban. Az informatikán kívül a többi fő tárgy oktatása is olyan, hogy a tanulókat az irodalom valamennyi fajtájának használatára készíti:

a harmadik és negyedik osztályban háromórás előadás és a helyi könyvtárak hatórás látogatása szerepel.

Az általános iskolai információs oktatás menete két szakaszra oszlik:

a 2-5. osztály tanterve: a könyv és készítése, hogyan kell bánni vele. Ifjúsági folyóiratok, a gyermek-irodalom kiadói. Tájékozódás a könyvtárban. A könyvtári katalógusok szerepe (2-4 óra);

a 6-8. osztály részére: katalógusok és bibliográfiák használatának gyakorlása. A könyvtárak társadalmi jelentősége. Információs központok és funkciójuk. Az ismeretterjesztő és szakmai folyóiratok, lexikonok jelentősége. Az irodalom szerepe a művelődésben.

Iskolán kívüli információs oktatás

Tekintettel arra, hogy az iskolai információs oktatás eredménye a tanulmányaikat elvégzettek esetében csak a 7. ötéves tervben fog jelentkezni, az egyes foglalkozási csoportokat fontosságú sorrendbe kell sorolni:

alkotó dolgozók: aspiránsok, fiatal kutató és fejlesztő dolgozók, újítók és feltalálók;
vezető dolgozók valamennyi vezetési szinten;
a termelésben foglalkoztatott dolgozók;
szerkesztőségek és könyvkiadók dolgozói.

A tanterv:

1. Információ és az egyén. Az információs előkészítés törvényszerűen elengedhetetlen a döntéshozatalhoz. Az egyes foglalkozási csoportok információs igényei és ezek kielégítése.

2. A szakmai információk forrásai, elsődleges és másodlagos források. A szakágazati és vállalati információs központok információs bázisának szerkezete.

3. Szakmai információk kikeresése adott feladatokhoz.

4. Egyéni dokumentálás technikája.

5. Kutatási jelentések és szaktanulmányok kidolgozásának módszere. A hivatkozások technikája és szabályai.

6. A szellemi munka technikája. A felhasználó kapcsolata és viszonya az automatizált információs rendszerekkel. Nemzetközi off-line és on-line szolgáltatások felhasználása.

7. A csehszlovák információs rendszer szervezete. Az NTMIR. Az UNISIST program. Nemzetközi információs rendszerek (INIS, INSPEC, CAC, COMPENDEX, MEDLARS, EXCERPTA MEDICA).

Az iskolán kívüli információs oktatási formák szervezői:

az ágazati információs központok;
a regionális ágazati könyvtárak;
aspiránsképzéssel foglalkozó intézmények;
vezetőképző intézetek;
a Tudomány Háza regionális központjai;
műszaki-tudományos központok helyi kirendeltségei;
szocialista akadémiák kirendeltségei;
a csehszlovák rádió és televízió tudományos és technikai osztályai;
a műszaki-tudományos propaganda egyéb intézményei.

Az oktatási terv megvalósítására a 6. ötéves tervben 6,5 millió koronát irányoztak elő, ebből 4,3 millió korona az előadók honoráriumára.

[AUGUSTIN, M.: Československý systém výchovy uživatele VTEI = Československá Informatika, 18. köt. 12. sz. 1976. p. 324-329.]

(Pfliegel Péter)

RENDEZVÉNYEK.

A XV. lengyel Tájékoztató Konferencia

Az 1977. február 15-16-án a katowicei Műszaki Fejlesztési Központban tartott konferencia a lengyel tájékoztatóhelyzetével és távlataival, az Országos Tudományos, Műszaki és Szervezési Tájékoztató Rendszer (System Informacji Naukowej, Technicznej i Organizacyjnej, SINTO) létrehozásával foglalkozott.

A Konferenciát, melyen az ország tudományos, műszaki és gazdasági információs központjainak, könyvtárainak és levéltárainak mintegy 400 képviselője vett részt, a CINTO (Centrum Informacji Naukowej Technicznej i Ekonomicznej = Tudományos, Műszaki és Gazdasági Tájékoztató Központ), a Lengyel Egyesült Munkáspárt Vajdasági Bizottsága és a katowicei Műszaki Fejlesztési Központ szervezte.

Az információs problémák iránti rendkívüli érdeklődést a pártszervek és állami szervek, valamint az érdekelt állami intézetek, társadalmi szervezetek és egyesületek képviselőinek nagy száma is bizonyította. A Konferencián nagy számban vettek részt külföldi információs szolgáltatók küldöttségei is, többek között a Szovjetunió, Bulgária, Magyarország, az NDK, Románia, továbbá Franciaország képviselői.

A megnyitó beszédet dr. Walery KUJAWSKI professzor, tudományos, felsőoktatási és műszaki miniszter-helyettes tartotta, aki rámutatott az ország általános fejlődését szolgáló információs tevékenység és a SINTO által betöltendő feladatok rendkívüli fontosságára.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának Tudományos és Művelődésügyi Osztálya nevében dr. Stanislaw CZAJKA professzor üdvözölte a kongresszust.

Hangsúlyozta a lengyel információs szervezetek fejlesztésének szükségességét, amit többek közt országos munkamegosztással, korszerű módszerek és technikai eszközök alkalmazásával és a nemzetközi információs rendszerek közötti információcserével kell megvalósítani.

A katowicei pártszervezet nevében Krzysztof JEDRZEJOWSKI, a Vajdasági Bizottság Tudományos és Művelődésügyi Osztályának képviselője szólalt fel, aki rámutatott az információ nagy szerepére a műszaki fejlesztésben.

Mieczyslaw DERENTOWICZ, a CİNTE főigazgatója „A lengyel országos tájékoztatási szolgálat feladatai az Országos Tudományos és Szervezési Tájékoztatási Rendszer kiépítésének programjában” című előadásában^{1/} értékelte a lengyel információs szolgálatok munkáját, vázolta a SINTO szervezési elveit és az országos hálózatba tartozó központok ebből eredő feladatait. Hangsúlyozta az információs szervezetek jelentős eredményeit, melyeket a XIV. Konferencia óta eltelt néhány évben értek el; a legfontosabbak közé sorolta az információs központok integrációjának megvalósítását, az információs tevékenység nyilvánvaló megélnkülését, ami az információs folyamatok modernizálásában és új információs szolgáltatások kezdeményezésében nyilvánul meg.

Dr. Konrad FIALKOWSKI, a Tudományos, Műszaki és Gazdasági Tájékoztatási Intézet (Instytut Informatyki i Technicznej i Ekonomicznej, IINTE) igazgatója előadásában^{2/} a SINTO kiépítéséhez szükséges tudományos kutatásokról beszélt, Florian ATKONIS, a CİNTE Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának vezetője pedig ismertette a nemzetközi információs együttműködés problémáit és a SINTO nemzetközi munkamegosztásban való részvételének elvi kérdéseit.

A vitaindító három előadás után plenáris ülésen kilenc előadó – lengyel és külföldi információs szervezetek képviselői – a SINTO létrehozásával kapcsolatos problémákat vitatta meg. A felszólalók többek között olyan információs központok létrehozásának szükségességére mutattak rá, amelyek korszerű technikai felszerelésükkel gyors és az igényeknek megfelelő szolgáltatást képesek nyújtani. Az ülés folyamán ismertették a szelektív információterjesztés eredményeit és bemutatták a kémiai információs rendszer fejlődését. A meghívott vendégek közül felszólalt: dr. LÁZÁR Péter (Magyarország), L. SUMAROKOV (SzU) és J. IVANOV (SzU), akik saját intézményeik legfontosabb feladatairól beszéltek, hangsúlyozva a lengyel információs rendszerrel való együttműködés szükségességét.

A Konferencia a második napon három szekcióülésen folytatta tanácskozásait:

a SINTO kiépítéséhez szükséges tudományos kutatómunka;

^{1/} Lásd: TMT. 1977/7–8. sz. p. 295–302.

^{2/} Lásd: TMT. 1977/7–8. sz. p. 303–307.

az állománygyarapítás tervezésének és az információs gyűjtemények feldolgozásának alapelvei; információs szakemberképzés.

Az első szekcióülésen több jelentés beszámolt a SINTO kiépítéséhez szükséges kutatások állásáról és fejlődéséről mind az IINTE keretében, mind más vezető intézményekben, így pl. a Nemzeti Könyvtárban, a Parlamenti Könyvtárban, a wroclawi és krakkói műszaki egyetemek központi könyvtáraiban, a Központi Orvosi Könyvtárban stb. A vita folyamán hangsúlyozták a SINTO alapjainak létrehozására irányuló kutatómunka elsődrendű szükségességét, különösen a számítástechnika alkalmazásával és módszertani, szervezési kérdésekkel kapcsolatban. Fontos kutatási programot hajtanak végre a felhasználók információs szükségleteinek felmérésére, az információs rendszerek hatékonyságának értékelésére, valamint az információs tevékenység jogi és szabályozási szempontjainak vizsgálatára.

A második szekcióülést főleg az információs gyűjtemények szakosítási és dokumentációs problémáinak szentelték. A résztvevők hangsúlyozták egyrészt nagy, szakosított (ágazati-szakterületi), másrészt ágazati, információs központok létrehozásának szükségességét. Hosszan tárgyalták a gyűjtemények szakosításának problémáit, valamint a szelektív információterjesztés és a területi központok fontosságát és fejlődését.

Az oktatás és képzés problémáival foglalkozó harmadik szekcióülés különös figyelmet fordított korszerű információs folyamatok oktatására. Hangsúlyozták az oktatási rendszer végleges formájának kidolgozását, az információs dolgozók képzettségének fejlesztését, a tudományos, műszaki és gazdasági információs problémák középiskolákban és egyetemeken való oktatásának szükségességét. Érintették tanfolyamok szervezésének problémáit is, amelyek korszerű didaktikai módszerek és eszközök felhasználásával szolgálnák az információs dolgozók és a felhasználók képzését.

A Konferencián elhangzottakat M. DERENTOWICZ foglalta össze és hangsúlyozta a Konferencia jelentőségét az információs tevékenység irányvonalainak meghatározásában.

A Konferencián elhangzott javaslatok közül az egyik legfontosabb, a rendszeres munkaértekezletek összehívását sürgette a SINTO kiépítése folyamán felmerülő problémák megtárgyalására (pl. gyűjtemények szakosítása, a tudományos kutatómunka nemzeti rendszere, szelektív információterjesztés, regionális központok stb.)

A XV. és XVI. Konferencia közötti időszakban a SINTO kiépítéséből eredő fő feladatok megvalósításának irányelve az országban működő információs hálózatok tevékenységének integrációja.

/Aktualne Problemy Informatyki i Dokumentacji, 22. köt. 2. sz. 1977./

(Novák István)